

Eesti Majandus

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri

6. köide

Tallinnas, teisipäeval, 9. juunil 1925.

Nr. 24 (118)

Sis u:

Toimetuse kommentaar

Läbikäimine meie siseveeteedel

Väliskaubandus 1925. a. I. veerandil

Sise- ja väljamaa kroonika

Teated ettevõtete tegevusest

Isiklikud teated

Raha- ja kaubaturu ülevaated

Ilmub kord nädalas

Väljaandja: Eesti Majanduspoliitiline Selts, Tallinnas

Eesti Mehaanilise Puutööstuse Aktsiaselts

A. M. LUTHER

Tallinnas

Dalmistab:

Mööblit

Vineer-kartonge

Vineer-kohvrid

Vineer-koolirantsaid

Vineer-aktimappe

Vineer-käsitruumlid

Vineer-toolipõhju

Vineer-platesid

Vineer-labidaid jm.

Müügikohad asuvad:

TALLINNAS: Vana Posti tänav nr. 9. Kõnetraat 616.

TARTUS: E. V. Jürgens'i juures, Vana tänav nr. 17.

VALGAS: P. Saretok'i juures, Kesk tänav nr. 15.

PETSERIS: E. Nassar'i juures, Kaubareas.

VILJANDIS: E. Eitelberg'i juures.

VÕRUS: J. Kiesler'i juures, Tartu tänav nr. 11.

RAKVERES: Roman Jürgens'i juures.

PÄRNUS: J. D. Ammende juures.

EESTI MAJANDUS

TÖÖSTUSE, KAUBANDUSE JA RAHANDUSE AJAKIRI

Tellimise hind: aastas Emk. 1000.— Väljamaale Emk. 2000.—
pooleaastas „ 500.— „ „ 1000.—

Toimetuse: Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39 Talitus: Lai tän. 38, Graafliline Ühing „Kiri“. Telef. 18-66

6. köide. Tallinnas, teisipäeval, 9. juunil 1925. Nr. 24 (118)

Sisu: Toimetuse kommentaar. Läbikäimine meie siseveeteedel. Väliskaubandus 1925. a. I veerandil. Sise- ja väljamaa kroonika. Teated ettevõtete tegevusest. Isiklikud teated. Raha- ja kaubaturu ülevaated.

Tallinnas, 8. juunil 1925. a.

Rahvasteliidu aruanne.

Rahvasteliidu finanskomitee aruanne Eesti majanduslise ja rahanduslise seisukorra kohta 25. märtsist 1925. a. ei sisalda õigust ütelda mitte midagi, mis juba Eestis ühel ehk teisel juhtumisel meie majanduslise seisukorra kohta öeldud ei ole. Ta ainult teeb kõige selle kohta lühikese kokkuvõtte ja toob osalt ka andmeid, mis meile senini kättesaamatud on olnud. Selles mõttes on iseäranis huvitav ülevaade Eesti rahaasjanduse seisukorra ja krediidipoliitika üle, mis, ehk küll üsna kuival kirjutatud, Eesti Panga praegustest raskustest ja nende tekkimise põhjustest õige kujuka pildi annab.

Igatahes tuleb alla kriipsutada asjalugu, et finanskomitee eksperdid ühtki uut abi nõu seisukorra parandamiseks soovitada ei ole teadnud, mis juba nii ehk teisiti tarvilikuks ei ole tunnistatud ja mille läbiviimiseks juba isegi teatavaid eeltõid on tehtud. Komitee positiivseid ettepanekuid on ainult kaks, mis järgnevalt on vormuleeritud:

„A) Eesti Panga reorganiseerimine. Eesti valitsus võiks ehk Eesti Panga põhikirja selles mõttes muuta, et Pank täielikult riigist iseseisvaks saaks tehtud ja rahaministeeriumist lahutatud. Seda reorganiseerimist võiks läbi viia neilsamadel põhimõtetel ja üldistel alustel, nagu need, mis aluseks võeti Austria, Ungari ja Danzigi emissiooni pankade asutamisel. Kui Eesti Pank on reorganiseeritud, oleks tarvilik eksperte kutsuda, kes keskpangaasjanduses vilunud on.

Ühtlasi võiks ka arutuse alla tulla riigikullatagavara ja ringvoolus olevate riigikassa tähtede Eesti Pangale üleandmine.

Eesti Pank võiks samuti läbirääkimistesse astuda teiste emissiooni pankadega oma reservi kõige kasulikuma mahutamise üle.

Lõpuks peaks ta põhjalikult (drastically) revideerima omad laenud ja kõik niisugused debitorid ja vekslid, mille kohta kindlustust ei ole, et neid võimalus on 10 kuu jooksul realiseerida, eraldama. Kõik sarnasel teel eraldatud laenud tuleks üle anda teise asutuse korraldusesse, mis Eesti Pangast lahutatud oleks.

B) Hüpoteegi panga asutamine. Eesti valitsus võiks ka arutusele võtta küsimuse hüpoteegi panga asutamise kohta, kes üle võtaks kõik pikaajalised laenu-operatsioonid, mis praegu valitsus otsekohe teeb.

Selle panga algoperatsiooni-fondiks võiks olla niisugused Eesti Panga nõudmised ja vekslid, mida võimalik ei ole varem kui 10 kuu jooksul realiseerida. Selle pangale võidakse üle anda kindlaks tehtud maksude näol kõik need krediidid, mis valitsus praegusel ajal oma pikaajaliste laenude operatsioonideks määrab. Pank annaks neid krediite obligatsioonide vastu, mis korralikult tehtud ja garanteeritud on.

Pank võiks ka oma peale võtta nende maksude sissenõudmise, mis uued maaomanikud riigile peavad maa eest maksuma samadel tingimistel ja viisil nagu ta enese poolt väljaantud laenude intresse ja amortisatsiooni maksusid vastu võtab. Ta võiks need maksud jaotada endiste omanikkude vahel vastavalt tasusummadele, mis riigi poolt üksikutele endistele omanikkudele määratud.“

See on kõik, mis eksperdid Eesti valit-
susele otsekohe soovivad teha.

Üks mõte ei ole siin vahest ehk mitte
kõige paremini kokkukõlas sellega, mis
eksperdid ise meie majanduspoliitika ja
tekkinud raskuste kohta kirjutada teavad.
Eesti Pank ja Eesti rahaasjandus ei ole mitte
sellepärast raskesse seisukorda sattunud, et
ta riigist ja rahaministeeriumist ärarippuv
on. Ennem võiks ütelda, et riik ja raha-
ministeerium küllalt Eesti Panga järele ei
ole valvanud, et see oma põhikirja mää-
rustest ja üldiselt õigekstunnistatud raha-
poliitika põhimõtetest täpselt kinni peaks.

Siin ei suuda eksperdid lihtsalt ennast
Lääne-Euroopa trafareetide küüsisist vabas-
tada, kus emissiooni pankasid harilikult hä-
daoht varitseb just rahaministeeriumi poolt.
Kuid siiski tuleb neile õigus jätta, et kui
Pank eraettevõttena tegutsenud oleks, siis
ta need ettevaatamata sammud küll tege-
mata oleks jätnud, mis ta on teinud ja,
võib olla, et Eesti emissiooni panga era-
ettevõtteks muutmine ainus tee on, et teda
hoida väljaspool parteipoliitilist võitlust.

Ekspertide põhimõte on, et iga kingsepp
peaks jääma oma liistude juure – riik
jätku oma pikaajalised hüpoteegilaenu-
operatsioonid ja tehku tegemist ainult oma
otsekoheste sissetulekute ja väljaminekutega
ning Eesti Pank jaotatagu emissiooni pan-
gaks ja hüpoteegi pangaks.

Teatavasti on meie uue ja vana majan-
duspoliitika võitluse ajajärgul need põhi-
mõtted mõlema poole poolt aktsepteeritud,
nii et oleks tarvis ainult selle teostamist
kiirustada.

Komitee näib muu seas õieti aru saama,
et meie majanduspoliitika üldlähtekohad
eriti väliskapitaali voolu Eestisse ei soodusta,
ehk see väliskapitaali vool küll hädatarvilik
on. Seda küsimust puudutab komitee
ainult mõõdamines, tähendades, et otse-
koheste maksude määrad Eestis õige kõr-
ged on ja ulatavad üle 37%. Komiteele
olla küll teatatud, et maksu määramine
puudulik olla ja sellepärast need määrad
effektiivsed ei ole, kuid igatahes heidutada
kõrged maksud väljamaa firmasid Eestis
tegevust algamast, sest et need loomulikult
oma kalkulatsioonid põhjendavad maksva-
tele seadustele. Oleks väga huvitav teada
saada, kas tõesti Eesti ametiasutused komi-
tee esitajatele niisuguse informatsiooni
andsid, et Eesti seadustest mõõdahiilimine
kerge on ja sellepärast väliskapitalistidel

kõrgeid maksunorme mitte karta ei pruugi.
Kui seda tehti, siis oleks pidanud seda juba
põhjalikumalt tegema ja ühtlasi juhatama
ka need teed ja need väikesed erikulud,
mis seadusest mõõdahiilimistega ühenda-
tud on. Finanskomitee aruanne oleks an-
nud hea võimaluse väliskapitaliste selles
asjas tarviliselt informeerida. . . .

Schtschedrin jutustab ühest oma kange-
lasest, kellel kuidagi korda ei läinud seadus-
lisel teel saadud kontsessiooni väljamaa
kapitalistidele müüa. Alles pika vaevanäge-
mise järele leidis ta, et väljamaa kontsessio-
nääre ainult need kontsessioonid huvitavad,
mis Venemaal altkäemaksude ja igasuguste
seadusevastaste võtetega on saadud, sest
kontsessioonäärid teavad, et ainult niisuguste
kontsessioonide poolt valitsusasutustes hea-
tahtlik ollakse. Nähtavasti on ka meil veel
vähemalt 90% Schtschedrini kangelaste psü-
holoogiat kontsidesse jäänud, sest kuidas
võib midu sellest aru saada et ametlikus
dokumendis tõendatakse – maksudest on
Eestis kerge kõrvale hiilida.

Läbikäimine meie siseveeteadel.

Riigi statistika keskbüroo poolt välja-
antud „Eesti sadamad, veeteed, kaubalae-
vastik ja laevasõit 1923 ja 1924 a.“ põhjal
toome järgneva ülevaate laevade ja kau-
pade liikumisest meie siseveeteadel 1923
ja 1924 a.

Tähtsamad sadamad nimetatud veete-
del on Tartu, Võõbsu ja Mustvee, mille
kohta detailsemad kokkuvõtted on tehtud,
kuna need teiste sadamate kohta puudu-
vad. Neis kolmes sadamas on laevade
liikumine olnud 1923 ja 1924 a. jooksul
nagu alamal: *)

Reisijaid on veetud sellesama aja jooksul:

		1923. a.	1924. a.
Tartu :	sisse	56.238	46.236
	välja	56.984	47.560
Võõbsu :	sisse	3.931	4.354
	välja	4.083	4.169
Mustvee :	sisse	2.236	1.888
	välja	2.068	1.814

Selle järele on niihästi kaupade kui ka
reisijate läbikäik 1923 a. suurem olnud, kui
läinud aastal, kuid ei või märkimata jätta,

*) Ülalnimetatud sadamate tabel järgmisel leheküljel.

	SISSE TULNUD						VÄLJA LÄINUD					
	Arv		Mahutus netto reg. f.		Kauba kaal puudades		Arv		Mahutus netto reg. f.		Kauba kaal puudades	
	1923	1924	1923	1924	1923	1924	1923	1924	1923	1924	1923	1924
Tartu												
Aurulaevad	2148	1935	39.016	43.492	64.824	72.966	2152	1933	39.214	43.366	155.370	174.890
Lodjad . . .	1393	1309	84.096	76.747	4.947.009	4.754.550	1415	1291	86.273	75.847	20.873	48.241
Kokku . . .	3541	3244	123.112	120.239	5.011.833	4.827.516	3567	3224	125.487	119.213	176.243	223.131
Võõbsu												
Aurulaevad	256	228	10.730	10.698	44.679	41.446	255	229	10.730	10.697	25.800	19.416
Lodjad . . .	94	63	4.380	2.825	39.764	32.140	89	68	4.185	3.019	267.453	163.997
Kokku . . .	350	291	15.110	13.523	84.443	73.586	344	297	14.915	13.716	293.253	183.413
Mustvee												
Aurulaevad	206	266	11.066	15.485	43.419	49.378	206	266	11.066	15.485	4.170	8.340
Lodjad . . .	44	45	3.373	3.531	—	2.701	42	44	3.230	3.353	116.597	120.455
Kokku . . .	250	311	14.439	19.016	43.419	52.079	248	310	14.296	18.838	120.767	128.795

ei see peaasjalikult on sündinud metsamaterjaali veo vähenemise läbi, kuna muude kaupade veod on suurenenud. Seda näitavad aurulaeva vedude kasvamisest.

Ainsamaks suurema tähtsusega sisevete sadamaks on meil Tartu, kuhu koondatakse Emajõe jõgikonnast metsamaterjaali

ümbertöötamiseks kohalikkudes saeveskites ja mis on sellesama jõgikonna varustajaks kõigi tarvisolevate kaupadega ning ühtlasi turuks sellest jõgikonnast väljaveetavatele toiduainetele. Kaupade liikumine Tartu sadamas viimase kahe aasta jooksul on näidatud alamaltoodud tabelis.

	Sisse toodud		Välja viidud	
	1923. a.	1924. a.	1923. a.	1924. a.
Aurulaevadel:				
Peipsi põhjapoolsest osast	24.773 pd.	35.588 pd.	87.405 pd.	99.846 pd.
" lõunapoolsest "	34.213 "	30.343 "	59.117 "	63.258 "
Emajõe alumisest "	2.998 "	5.491 "	4.856 "	8.646 "
" ülemisest "	2.840 "	1.544 "	3.992 "	3.140 "
Loitjadel ja praamid:				
Peipsi põhjapoolsest osast	2.481.297 "	2.514.157 "	3.934 "	7.899 "
" lõunapoolsest "	1.027.457 "	558.388 "	16.100 "	39.966 "
Emajõe alumisest "	655.201 "	773.095 "	300 "	376 "
" ülemisest "	783.054 "	908.910 "	539 "	—
Metsamaterj. parvedes:				
Peipsi põhjapoolsest osast	238.200 "	408.975 "	—	—
" lõunapoolsest "	334.200 "	94.580 "	—	—
Emajõe alumisest "	530.700 "	23.200 "	—	—
" ülemisest "	602.360 "	373.910 "	—	—

Tähtsamateks kaupadeks ülealnimetatud kolme sadama läbikäigus olid:

	Tartu sadam				Võõbsu sadam				Mustvee sadam			
	Sisse tulnud		Välja läinud		Sisse tulnud		Välja läinud		Sisse tulnud		Välja läinud	
	1923	1924	1923	1924	1923	1924	1923	1924	1923	1924	1923	1924
Toiduained . . .	21.755	7.674	20.451	8.083	103	14.754	3.889	13.607	—	—	210	—
Puud	3.120.385	2.820.673	—	—	9.275	—	26.766	29.283	—	—	25.440	59.636
Palgid ja pakud .	3.167.761	1.578.270	—	—	—	108	344.200	76.380	—	—	41.750	50.930
Lauad ja plangud	260.054	292.795	3.120	—	—	387	—	900	—	620	33.522	9.533
Teliskivi	89.887	38.705	472	500	19.409	—	96.887	40.350	—	—	—	—

Kogu meie siseveeteede kaudu on nimetatud aastatel parvetatud palke:

Jões mille kaudu parvetatud.	Kuhu parvetatud.	P a l g i d		K o k k u	
		1923. a.	1924. a.	1923. a.	1924. a.
Lohusoo jõe kaudu	Vasknarva	19.093	15.649		
" " " "	Ommedo	3.055	5.528		
" " " "	Lohusuu	10.000	8.500		
" " " "	Tartu	—	12.474		
" " " "	Mustvee	—	485	32.148	42.656
Pilsi " " " "	Lohusuu	10.326	—	10.326	—
Mustvee " " " "	Mustvee	1.000	—		
" " " "	Tartu	2.500	—		
" " " "	Ommedo	2.520	3.142		
" " " "	Kastre	3.453	—		
Ommedo " " " "	Kastre	—	2.0 0	9.473	5.142
" " " "	Ommedo	19.500	—		
" " " "	Vasknarva	1.200	—		
" " " "	Tartu	1.320	—	22.020	—
Peipsi N. osa Kallastelt	Ommedo	8.460	—		
" S. " " " "	Ommedo	6.889	4.000		
" " " "	Tartu	13.620	3.545	28.969	7.545
Voo jõe kaudu	Võrru	10.300	—		
" " " "	Tartu	5.000	—	15.300	—
Mäda " " " "	Tartu	9.500	—	9.500	—
Ahja " " " "	Vasknarva	2.500	624		
" " " "	Tartu	13.640	15.051		
" " " "	Piirisaarde	2.500	—		
" " " "	Lääniste	2.000	—		
" " " "	Kastre	—	11.000	20.640	26.675
Lufsu " " " "	Tartu	19.000	—		
" " " "	Kastre	4.500	—		
" " " "	Lääniste	—	320	23.500	320
Kargaja " " " "	Tartu	17.490	1.888	17.490	1.888
Emajõe alumise osa kaudu	" " " "	2.940	2.320	2.940	2.320
Väike Emajõe kaudu	" " " "	29.914	6.114	29.914	6.114
Õhne jõe kaudu	" " " "	3.000	—	3.000	—
Pedja " " " "	" " " "	8.820	7.872		
" " " "	Jõgeva	—	8.314	8.820	16.186
Laeva " " " "	Tartu	1.810	757	1.810	757
Amme " " " "	" " " "	16.472	7.654	16.472	7.654
Virtsjärvest " " " "	" " " "	5.220	2.385	5.220	2.385
Peetri jõe " " " "	Saru vald, Võru mk.	—	8.000	—	8.000
Rannapungerja " " " "	Tartu	11.520	12.640		
" " " "	Vasknarva	—	12.791		
" " " "	Rannapungerja	—	10.500		
" " " "	Mustvee	—	2.500		
" " " "	Vasknarva	—	28.000	11.520	66.431
Ala jõe " " " "	" " " "	—	2.228	—	2.228
Obhonja " " " "	" " " "	—	234	—	234
Emajõe ülemise osa kaudu	Tartu	—	18.899	—	18.899
Koosa jõe kaudu	" " " "	—	1.410	—	1.410
Võhandu " " " "	" " " "	—	5.720		
" " " "	Võru	—	9.000	—	14.720
Vaidau " " " "	Saru vald, Võru mk.	—	2.500	—	2.500
Mustjõe " " " "	Läti piirile	25.500	—		
" " " "	Saru vald, Võru mk.	—	3.000	25.500	3.000
Mäda jõe " " " "	Vasknarva	—	1.460	—	3.460
" " " "	Tartu	—	2.000	—	3.460
Vilusi " " " "	Mustvee	—	700	—	700
Rostoja " " " "	Rannapungerja	—	2.000	—	2.000

Selle järgi on tähtsamateks metsa parvetuse sihtpunktideks:

	1923. a.	1924. a.
Tartu	175.546	103.871
Vasknarva	22.793	60.986
Ommedo	32.897	9.528
Lohusuu	21.326	8.500
Mustvee	2.500	3.685
Kastre	4.500	13 000
Võru	5.000	9.000
Piirisaar	2.500	—
Lääniste	2.000	320
Läti piir (Saru vald)	25.500	13.500
Rannapungerja	—	12.500
Jõgeva	—	8.314

Nähtavasti ei ole siin mitte kõik metsa parvetused arvesse võetud, sest puudub Pärnu jõgikond, samuti ka põhja Eesti jõed, mida mõõda ka kaunis suur parvetus käimas on.

Peale palkide on veel parvetatud 3865 tükki ja 500 kub. sülda propse, 4000 liiprit, 10.220 pakku ning vähemad hulgad küttepuid ja latte.

Väliskaubandus 1925. a. I. veerandil.

(Riigi statistika keskbüroo andmete järele).

1925. a. esimese kolme kuu jooksul on Eestisse toodud 67.893.113,7 klg. kaupasid ja 81 elus looma 2.159.676.030 Emk. koguväärtuses. Välja on veetud 51.624.033,9 klg. kaupasid ja 188 elus looma — 2.060.402.470 Emk. eest.

Võrreldes tänavuse I. veerandaasta väliskaubanduse bilansi mineva aasta sama aja bilansiga, näeme, et niihästi sissevedu kui väljavedu on suurenenud. Olgugi, et sissevedu on ka tänavu väljaveost suurem, siiski on passiivsus tuntavalt vähenenud: 1924. a. I. veerandil oli väljavedu sisseveost 78,9⁰/₀, tänavu aga 95,4⁰/₀.

Järgmises tabelis on kõrvuti toodud andmed 1925. ja 1924. a. I. veerandi väliskaubanduse kohta.

	1000 Emk.	
	1925. a. I. veerand.	1924. a. I. veerand.
Sissevedu	2.159.676	1.718.326
Väljavedu	2.060.402	1.355.192
Kokku	4.220.078	3.073.518
Sisseveo ülekaal	99.274	353.134

Mis puutub üksikutesse gruppidesse, siis on järgmiste gruppide sissevedu (väärtuse järele) iseäranis tõusnud:

Sissevedu I. veerandaastal (milj. Emk.):

	1925. a.	1924. a.	Suurenemine.
Kiuained	426,3	182,2	244,1
Toiduained-põllusaadused	510,2	362,5	147,7
Kala ja kalakaup	65,8	10,6	55,2
Paber	52,2	19,7	32,5
Metallid	65,7	45,3	20,4
Õlid, rasvad	109,8	90,7	19,1

ja mõned teised vähemal määral.

Vähenes järgmiste gruppide sissevedu:

	1925. a. I. veerand.	1924. a. I. veerand.	Vähene mine.
Miljonid Emk.			
Seemned ja elustaimed	27,7	61,9	34
Keemiaained	61,9	89,7	27,2
Tekstiilisaadused	164,7	193,4	28,8
Kivid, mullad	17,1	28,4	11,7
Kunsti- ja pudukaup	11,0	22,3	11,3

Väljaveos on üldist tõusu märgata. Peale nelja grupi, mille väljavedu vähenes, näitavad kõik teised grupid suuremat ehk vähemat kasvamist. Neist on tähtsamad:

	1925. a. I. veerand.	1924. a. I. veerand.	Suurenemine.
Miljonid Emk.			
Toiduained-karjasaadused	313,5	112,8	200,7
Tekstiiltootmise saadused	433,4	303,0	130,4
Kiuained	603,3	486,1	117,2
Paber	234,9	129,6	105,3
Puu	291,1	216,3	74,8

ja kõik teised (peale 4 grupi) vähemal määral.

Grupid, mille väljavedu vähenes, olid:

	1925. a. I. veerand.	1924. a. I. veerand.	Vähene mine.
Miljonid Emk.			
Elus loomad ja linnud	4,5	15,9	11,4
Metallid	8,3	15,8	7,5
Töö- ja jõumasinaid (peale põllutöõmasinate), transportabinõud	7,0	9,9	2,9 ja
Toidu- ja maitseained (peale põllusaaduste, karjasaaduste ja kala)	9,7	11,0	1,3

Maade järele on toodud kaupasid järgmiselt:

	Sissevedu.	0/00 üldsisseveo väärtuses.
1000 Emk.		
Belgia	42.335	2,0
Daani	34.270	1,6
Danzig	30.078	1,4
Hollandi	42.973	2,0
Inglise	308.860	14,3
Läti	99.649	4,6
Prantsuse	19.569	0,9
Rootsi	72.723	3,4
Saksa	600.620	27,8
Soome	67.484	3,1
Tsheho-Slovak	17.630	0,8
Vene	82.187	3,8
Ühisriigid	625.128	28,9
Muud maad	116.169	5,4
Kokku	2.159.676	100⁰/₀

Nagu sellest näha, seisavad Ühisriigid esimesel kohal. Nendele järgneb Saksamaa ja Inglismaa. 1924. a. I veerandaastal kuu- lus esimene koht Saksamaale, kust 41,5% üldsisseveost tuli, teisel kohal oli Venemaa (18,6%) ja kolmandal Inglismaa, kelle osa meie väliskaubanduses (14,2%) peaaegu muutunud ei ole, ehk küll sissetoodud kaupade väärtus tuntavalt tõusis (65,8 milj. Emk. võrra). Ühisriikide sisseveo summa oli läinud aastal 8,1% üldsisseveo summast.

Väljavedu riikide järgi näitab järgmine tabel:

	Väljavedu.	
	1000 Emk.	% üldvälja- veo väärtusest.
Belgia . . .	125.327	6,1
Daani . . .	114.295	5,6
Hollandi . . .	18.555	0,9
Inglise . . .	576.727	28,0
Leedu . . .	4.709	0,2
Läti . . .	155.217	7,5
Norra . . .	3.829	0,2
Prantsuse . . .	33.825	1,6
Rootsi . . .	86.302	4,2
Saksa . . .	618.273	30,0
Soome . . .	116.725	5,7
Vene . . .	201.061	9,8
Ühisriigid . . .	3.724	0,2
Muud maad . . .	1.832	0,1
Kokku . . .	2.060.402	100%

1924. a. I veerandil seisis Eesti kaupade importöörina Inglismaa esimesel kohal. Sinna oli saadetud kaupadid 396,5 milj. Emk. väärtuses ehk 29,3% üldväljaveo summast. Inglismaa osa on tänava veidi kahanenud. Tänavu seisab meie ostjate eesotsas Saksamaa, kuhu on kaupadid saadetud 618,3 milj. Emk. eest (I. a. - 299,0 milj. Emk.) 1924. a. I veerandil läks Saksa-

maale 22,0% ja tänava 30,0% meie üldväljaveost (väärtuse järele).

Üksikasjalised andmed kaubagruppide järele on toodud allseisvas tabelis:

Väliskaubandus I. veerandil 1925. a.

Grupid.	1000 Emk.		% Üldsisse- veo väärt.	% Üldvälja- veo väärt.
	Sisse- vedu.	Välja- vedu.		
Toiduained - põl- lusaadused . . .	510.176	25.418	23,6	1,2
Toiduained - karja- saadused . . .	14.969	313.498	0,7	15,2
Kala . . .	65.793	4.457	3,0	0,2
Muud toidu- ja maiseain. . .	241.502	9.708	11,2	0,5
Elusloomad ja lin- nud . . .	966	4.456	0,1	0,2
Nahk, nahakaup ja loomasaad. . .	60.445	56.882	2,8	2,8
Seemned ja elus- taim.	27.678	16.105	1,3	0,8
Puu	9.114	291.110	0,4	14,1
Paber	52.245	234.919	2,4	11,4
Kiudained	426.259	603.344	19,7	29,3
Tekstiilsaad. . . .	164.676	433.394	7,6	21,0
Metallid	65.748	8.326	3,0	0,4
Metallkaubad . . .	66.510	1.755	3,1	0,1
Põllutöõmasinad . .	16.460	757	0,8	-
Muud töö- ja jõu- masin., trans- portabinõud . . .	134.074	6.981	6,2	0,3
Instrumendid, apa- raadid	28.161	391	1,3	-
Kivid, mullad . . .	17.105	26.370	0,8	1,3
Kivisüsi, koks . . .	45.379	21	2,1	-
Õlid, rasvad	109.800	3.004	5,1	0,2
Väetisained	29.723	15	1,4	-
Keemtaained	61.896	19.041	2,9	0,9
Kunstikaubad, muusikariistad - ja muud	10.997	450	0,5	-
Kokku	2.159.676	2.060.402	100%	100%

Kroonika.

Eesti.

Õppinud metallitööstest puudus. Viimastel kuudel on tööstuse alal ilmsiks tulnud niisugune eba-loomuline seisukord, et samal ajal, kui räägitakse tööpudusest, mis ka tegelikult nii on, ka õppinud metallitööstest puudus ikka teravamalt nähtavale tuleb. Sadamatehased otsivad juba pikemat aega katelseppi. Samuti vajab metallitööstis ka Peetri tehos, kus suuremad tellimised laevade paranduse alal saadud.

Pvl. 4. juuni 1925.

Uue Tallinna telefoni automaatkeskjaama tellimine väljamaale. Tallinna telefoni keskjaama automatiseerimine, mis juba pikemat aega päeva- korral, näib lõpuks teostuvat. Uue automaat-keskjaama valmistamine ja ülesseadmine minevat maksma 300 miljoni marka. Esialgsed tööd oleval ära antud 10 miljoni marga suuruses ühele väljamaa firmale,

kellel seeläbi lootusi olla automaatjaama ehitamise töid täies ulatuses oma kätte saada, mispärast sellel ka võimalik oli tööd odavamalt pakkuda, kui meie Tartu telefonivabrikul, kes kontaktis ühe suurema väljamaa telefonivabrikuga pakutavat tööd oma peale suudaks võtta ning tellimist lõpetada, kusjuures umbes 60% tööst kodumaale jääks.

Pvl. 4. juunil 1925.

Lähemal ajal uued kaalud ja mõõdud. Vaba- riigi valitsuse poolt on kokku seatud kaalu- ja mõõdu- seadus, mille järele senise mõõdusüsteemi pealt meetrimõõdule üle minna tahetakse. Seadus oli 4. skp. rahaasjanduse komisjoni koosolekul teisel luge- misel, kus ta läbirääkimiste järele, mis peajasjalikult selle ümber keerlesid, kuidas ja missugusel määral uusi mõõdusid tarvitusele võtta, alamkomisjoni ette- panekus lõpulikult vastu võeti.

Kaja 5. juunil 1925.

Sadamatehaste ujuva dokki suurendamine. Eestis on dokkide arvu poolest rohkem, kui selleks vajadust, kuid seni puudus dokk, kus meie suuremaid aurikuid ja sõjalaevu oleks võidud korralikult remonteerida.

Sadamatehaste juhatuse poolt otsustati viis pontooni üksteise külge raudreelide abil kinni needida, sel moel luues uue ujuva dokki, kuhu peale mahuvad meie kõige suuremad laevad. Töödega tehti algust juba läinud aasta sügisel, ja kestavad veel umbes paar nädalat. Kogu doki uuendamine läheb maksma umbes 10 miljoni marka, selle eest võib dokk veel umbes 15 aasta jooksul meie suuremaid laevu remonteerida.

Kaja 6. juunil 1925.

Kartuli väljaveo korraldamine. Lisaks mitmesugustele kontrolli teostamise seadustele põlluproduktide kaubitsemise alal, on põllutöõminister kartuliveo kontrolli-seaduseelnõu välja töötanud. Seaduseelnõu näeb nii kartulite sisse- kui väljaveo alal kontrolli korralduse ette. Isikud, kes kartulitega kauplevad, peavad ekspordeerimiseks loa võtma. Siseturul võib kitsendusi maksma panna ainult kartulitele hädaohhtliku taimehaiguse levinemise korral. Kontrolli kulude kateks võetakse väljaveetatavate kartulite pealt erimaksu, mis mitte üle 2% kartuli hinnast ei tohi tõusta. Summad, mis kontrolli teostamisest üle jäävad, lähevad taimehaiguste vastu võitlemiseks ja kartulikasvatamise edendamiseks. Postim. 6. juul. 1925.

Riiklikud tellimised kodumaale. Kaubandus-tööstusministeriumi tööstusosakond kavatab lähemal ajal andmeid koguma hakata, kuivõrd suured on meie riigiasutuste tänavaaastased bensiini ja määrdeõlide tarvitused, et ära hoida nende ainete tellimisi väljamaale valgumast. Kui Maieri keemiavabrik teatavasti äga head bensiini ja määrdeõlised suudab valmistada, tahetakse püüda võimalikult kõiki riigiasutuste tarvitusi Maieri saadustega ära, mis aitaks välisvaluuta raiskamisest hoiduda. Et Maieri vabrik praegu rahapuuduse all kannatab, siis mõeldakse asjast nii üle saada, et riigiasutused oma aasta-tellimised avansi näol vabrikule ära tasuvad, mis annab vabrikule võimaluse tellimiste äärmisele asuda. Bensiini võiks Maieri vabrik valmistada 100 puuda päevas, mis suudaks katta riigiasutuste täieliku tarvitus.

Pvl. 6. juunil 1925.

Laenude liikumine Eesti Pangas. Rahvasteliidu finanskomitee aruanne Eesti majanduslike ja rahanduslike seisukorra üle sisaldab muu seas järgnevad andmed laenude liikumisest Eesti Pangas, mis senini sisemaal veel mitte avaldatud ei ole.

	Miljon Eesti markades.				
	Dets. lõpul.				Muutus-
	1921	1922	1923	1924	1924
Tööstuseettevõt. suured	402	843	1454	1535	+ 81
väiksed	190	434	580	572	— 8
Kokku tööstuskrediitid	592	1277	2034	2107	+73
Kaubandusettevõtted	303	523	687	517	—170
Kooperatiivid	121	261	348	562	+214
Kokku tööstus- kaubandus ja kooperatiiv krediitid	1016	2061	3069	3186	+117
Pangad	88	316	538	623	+ 85
Põllumajandus	17	67	236	255	+ 19
Omavalitsus	170	140	178	213	+ 35
Ehitus	—	—	202	219	+ 17
Laevandus ja õhulaevandus	—	—	74	83	+ 9

Kirjastus	25	44	56	48	— 8
Eraisikud	—	—	44	39	— 5
Muud	39	182	38	36	— 2
Kõik kokku	1355	2810	4435	4702	+267

Kaubandusline läbikäimine nõukogude Venemaaga.

14–21 maini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu nõukogude Venemaale saadetud:

1. Ekspordikaupu.

39 vagunit ajalehe- ja trükipaberit, kaal 520,5 tonni ja 1 vagun pruugitud majakraami, kaal 0,3 tonni.

Kokku 40 vagunit ekspordikaupu ja 34 saadetust багаash-kaupu, kaal 2880,3 klgr.

2. Transiitkaupu.

1 vagun tühje koite, kaal 2,3 tonni.

Ühes ekspordikaupadega kokku nõukogude Venemaale saadetud 41 vagunit kaupu.

Sama aja jooksul on nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

9 vagunit 261 elusseaga (a/s. „Külmetusele“), 3 vagunit päevalille seemet, kaal 30,6 tonni; 4 jäävagunit Siberi võid, kaal 38,3 tonni; 2 tsisterni määrdeõli, kaal 26,7 tonni; 1 vag. faku, kaal 8,6 tonni; 1 vag. raamatuid, kaal 0,5 tonni ja 1 vagun kanepit, kaal 8,1 tonni.

Kokku nõukogude Venemaalt Eestisse tulnud 21 vagunit kaupu ja 12 saadetust багаashkaupu, kaal 1372 klgr.

21–27 maini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu nõukogude Venemaale saadetud:

1. Ekspordikaupu.

27 vagunit ajalehe- ja trükipaberit, kaal 346,1 tonni ja 22 vagunit Porilandi tsementi, kaal 354,7 tonni.

Kokku nõukogude Venemaale saadetud 49 vagunit kaupu ja 29 saadetust багаash-kaupu, kaal 863,5 klgr.

2. Transiitkaupu.

Ülaltähendatud aja jooksul transiitkaupu saadetud ei ole.

Sama aja jooksul on nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

11 vagunit 370 elusseaga (a/s. „Külmetusele“), 2 tsisterni määrdeõli, kaal 26,5 tonni ja 1 vagun faku, kaal 6,9 tonni.

Kokku nõukogude Venemaalt Eestisse tulnud 14 vagunit kaupu, 9 saadetust багаash-kaupu, kaal 280,0 klgr. ja 5 suure kiiruse kaubasaadetust, kaal 168 klgr.

Kaubandusline läbikäimine Lätimaaga.

14–21 maini on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

14 vagunit Aseri tsementi, kaal 223,4 tonni; 7 vag. segakaupa, kaal 11,5 tonni; 1 plaitvorm rehepeksu lokomobilliga, kaal 2,7 tonni; 1 vag. elusvasikaid; 1 saadetus mitmesugust pudukaupa, kaal 397 klgr.; 1 vag. vasikanahku, kaal 3,7 tonni ja 1 vagun 10 elussea, 18 elusvasika ja 3 eluslambaga.

Sama aja jooksul on Lätimaalt raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

5 vagunit segakaupu, kaal 13,8 tonni; 1 tsistern bensiini, kaal 11,7 tonni; 1 vag heeringaid, kaal 16,2 tonni; 2 saadetust saapafikke, kaal 722 klgr.; 1 saadetust sõhapat, kaal 832 klgr.; 1 vag. klaaspudelis, kaal 4,7 tonni; 1 saadetust saapakreemi, kaal 142 klgr.; 1 saadetust mitmesugust pudukaupa, kaal 160 klgr.; 1 vag. vana okastrasti, kaal 16,4 tonni; 1 saadetust vedruakkeid, kaal 540 klgr.; 1 saadetust põllutööriistu, kaal 1319 klgr. ja 1 vagun fajans- ja klaasnõusid, kaal 10,4 tonni.

21-27 maini on Eestist raudteed mõõda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

14 vagunit Aseri tsementi, kaal 218,4 tonni; 3 jäävagunit värsket kala (saatja: „Keskjala“ - Tartus), kaal 26,8 tonni; 1 saadetust mitmesugust pudukaupa, kaal 568,8 klgr.; 1 vag. puuvilla, kaal 10,2 tonni; 1 platvorm autoomnibusi kerega, kaal 1,3 tonni; 3 vag. linu, kaal 28,1 tonni ja 3 vagunit segakaupa, kaal 2,8 tonni.

Sama aja jooksul on Lätimaalt raudteed mõõda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

2 vagunit suhkrut, kaal 26,7 tonni; 5 vagunit segakaupa, kaal 10,2 tonni; 2 tsisterni bensiini, kaal 22,1 tonni; 3 vagunit heeringaid, kaal 42,2 tonni ja 1 saadetust mitmesugust pudukaupa, kaal 953 klgr.

Ametlikud teated kaubandustööstus- ministeeriumilt.

Kakao, kohvi, tee ja suhkru sissevedu:

	Suhkur peenike 1000 klgr. Milj. Emk.		Suhkur rafinaad 1000 klgr. Milj. Emk.	
1922. a.	11.361,7	499,3	-	-
1923. a.	13.686,1	501,3	850,5	32,2
1924. a.	15.073,0	659,5	794,7	35,7
1925. a. I. veer.	4.298,5	126,1	290,7	21,8

	K a k a o		T e e		K o h v i	
	1000 klgr.	Milj. Emk.	1000 klgr.	Milj. Emk.	1000 klgr.	Milj. Emk.
1922. a.	334,0	27,4	167,6	30,8	76,9	-
1923. a.	353,9	23,7	201,6	41,7	294,8	30,6
1924. a.	150,2	14,1	75,2	14,0	95,4	10,3
1925. a. I. v.	63,2	5,5	15,4	3,5	28,2	3,9

1924. a. 1925. a. I. v.
1000 klgr.

Kakao ubades	77,8	40,7
„ praetud	0,7	-
„ pulbris suhkruga	3,9	-
„ „ suhkruta	67,8	22,5

Õlikookide sisse- ja väljavedu.

	S i s s e v e d u		V ä l j a v e d u	
	Loomatoit üldse.	Sellest õlikoogid.	Loomatoit üldse.	Sellest õlikoogid.
	Meefertonnid.			
1923. aastal	2534	2.516	957	253
1924. „	9264	5.685,8	1511	1.199

Elanikkude tööala Eestis. 1922. a. detsembrikuus peetud rahvalugemise järele elas Eestis, nagu riigi statistika keskbüroo andmed näitavad, 1.107.059 inimest. Terve elanikkude kogu jagunes järgmistesse rühmadesse peatööala järele:

Tööala.	Inim. arv.	% kogu arvust.
Põllumajandus	652.513	59,2
Tööstus	174.106	15,1

Kaubandus	46.326	4,2
Transport ja side	37.023	2,9
Ühiskondline tegevus	61.912	4,5
Majateenijad, vahelduval tööalal ja mitmes tööaamas töötavad isikud	87.427	9,0
Muud tööalad kui ülal nimet. Puudulikult ülesantud tööalaga isikud	38.996	4,1
	8.756	1,0

Ametlikud teated kaubandustööstus- ministeeriumilt.

S o o m e.

Eesti kartulid Helsingis. Hinnad on viimastel päevadel veidi tõusnud. Nimelt on Eesti kartulitest saadud 60-70 Smk. hektolt 50-60 Smarga vastu eelmisel nädalal. Põhjuseks on kõige pealt see, et Eesti kartulaid sadamas seisab praegu vähem kui varemalt. Suuremat hinna tõusu on vaevalt oodata.

Eesti-Soome vaheline kaubavahetus aasta 4 esimese kuu jooksul on järgmine:

	Sissevedu		Väljavedu	
	Eestist Smk.	Soome Smk.	Soomest Smk.	Eestist Smk.
1925	11.831.368:-	-	7.470.092:-	-
1924	13.569.663:-	-	3.577.478:-	-
1923	14.745.558:-	-	6.573.944:-	-

Väljavedu Soomest Eestis on siis käesoleva aasta 4 esimese kuu jooksul kasvanud 2-kordseks eelmise aastaga võrreldes. Sissevedu Eestist Soome on veidi vähenenud.

Puuturg Soomes, nagu ka üldse mujal, on praegu vaikne. Nõudmist on vähe ja nii ostjad kui ka müüjad ei tea, mis teha. Soomes on seisukorda halvendanud asjaolu, et väiksemad ärid, nüüd seisaku ajal, on kippunud hindasi alandama ja odavalt müüma, kuna suuremad firmad on ootavale seisukohale asunud. Igatahes olla nii Inglis- kui Prantsusmaal puutagavarad õige väikesed. On loota, et nad lähemal ajal peavad ikkagi ostma. Venemaa on oma suurte arvudega väljamaal propageerinud ja luband 250-300.000 stand. tänavu suvel turule saata. See kõik on mõjunud ostjate peale. Asjatundjad arvavad Soomes, et praegune vaikus ei kesta enam kaua. Soomest on käesoleval aastal müüdnud 515.000 stand.

Parveühenduse korraldamine Stockholmi-Tallinna vahel Soome kaudu, milline ettepanek jälle Stockholmis päevakorrale tekkinud, ei ole Soomes suuremat tähelepanu äratanud. Soome lehtedes on ainult väikeseid uudiseid asja kohta. „Göteborgs Sjöfarts-och Handelstidning“ peab niisuguse parve-laeva ehitamist utopiaks. Kuna Eesti-Soome vahel on asutatud segakomisjon Soome-Eestis vahelise laevastõidu arendamiseks, oleks soovitatav, et mainitud komisjonis eeltähenatud parveühendust puudutatakse.

L ä t i.

Kalakasvatuse ja kalapüügi üle. 26. mail algasid läbirääkimised kalakasvatuse ja kalapüügi konventsiooni kohta Eesti ja Läti vahel. Läti poolt võtavad osa kalakasvatuse ja kalapüügi osakonna juhataja V. Meesis ja välisministeeriumi Balti riikide osakonna juhataja V. Munters. Eesti poolt võtavad osa riigikogu liige Vebermann ja konsul Kukk. Nõu-

pidamise avas põllutööminister Gailit, äratähendades, et see konventsioon uueks faktoriks mõlema riigi ühistöö edendamiseks saab olema. Mõlemad riigid soovivad kalakasvatust arendada ja ratsionaalset olukorda kalade kultuuri ja püügi jaoks luua.

Uuesi asutatud rahandusettevõtetele krediite ei anta. Läti panga nõukogu on otsustanud linnas ja alevites uuesi avatavatele krediit-asutustele nende tegevuse esimesel aastal krediitisi mitte määrata. Sellega tahetakse ülearusele krediit-asutuste tekkimisele piiri panna.

Tollisissetulekud 1924/25. a. Läti riigi sissetulekutes etendab suurt osa tollimaks, mis majanduselu ja kaubanduse arenemisega on tuntavalt kasvanud ja arenenud. Mõeldunud eelarve aastal (1924/25) oli tolli üldine sissetulek 55.972.838 latfi. Eelarves oli ainult 40.730.000 latfi ette nähtud. Eelmisel eelarve aastal oli sissetulek 48.986.189 latfi suur, nii siis 7 milj. ehk 12,5% võrra vähem. Jooksva eelarve aastal on 54,53 milj. sissetulek ette nähtud. Suurema osa tollisissetulekust teeb sisseveo toll välja, mis 1924/25. a. 44.817.242 latfi ehk 80% on annud, kuna ülejäänud 20% väljaveo tolli peale langevad. Väljaveo toll andis 8.825.371 latfi. Riigimaksu üldisest koormast teevad tollimaksud 17% ümber välja. 1924/25. a. maksis iga elanik läbistikku 29,77 latfi tollimaksu, millest 23,83 1. sisseveo tolli eest on makstud. 1923/24. a. maksis iga elanik 26,17 latfi, kuid 1922/23. a. — 19,63 latfi.

Daani

Daani suurlokaut. Daani koostöötavate kutseühisuste kongress, mis ära peeti 5. mail Kopenhagensis, võttis vastu resolutsiooni, mis peatset rahu tarvilikuks peab ja ette paneb läbirääkimisi üksikutes tööstusharudes jätkata ja soovi avaldab neid õnnelikult lõpetada.

Daani krooni tõus. Juba märtsist alates, on Daani krooni kindlat tõusu märgata, ning viimastel päevadel on see eriliselt kiire olnud. Nii noteeriti 5. mail naelsterling 25:76 ja dollar 5:31^{1/2}. Käesoleva aasta algul, kui Daani uus valuutaseadus vastu võeti, oli sterlingi kurs 26:82 ja dollar 5:69. Kokkuleppe põhjal, millele valitsus siis Nationalbanken'iga jõudis, pidi viimane dollarkursi nii hoidma, et see mitte kõrgem ei oleks, kui 5:74 esimesel poolaastal 1925, 5:60 teisel poolaastal 1925, 5:46 esim. poolaastal 1926 ja 5:32 teisel poolaastal 1926. Kuid 5. mai noteerimine on juba madalam, kui selle kaheaastase valuutakorralduse minimaalkurs. Sellega puudub Daani kroonil vähem kui 30% tema kulla pariteedist. Daani krooni kõige madalam kurs oli 9. novembril 1920, nimelt 7:68, millal krooni kullaväärtus ainult 48,6 ööri oli. Krooni kursi tõusmise põhjustest nimetame kahte peapõhjust: hindade tõus ilmaturul ja praegune suur tööstuskonflikt. Hindade alanemine ilmaturul on selleks kaasa aidanud, et sissevedu Daani kahanenud on. Üldine hindade langemine toob enesega alati kaasa tagasihoidlikkuse sisseostus, missugune veel suuremat langemist ära ootab. Osalt on Daani sissevedu ka peale mõõdaläinud aasta valuutaraskuste tarvitusele võetud ettevaatliku krediitipoliitika ja krediitide üldise piiramise läbi vähenenud, kuid peapõhjus Daani asjatundjate arvamine järele jääb ikka ilmaturu hindade alanemise arvele. Kui 20. märtsil s. a. lokaut 65.000 tööliste kohta maksma hakkas, mõjus ta väga kahjulikult krooni kursi peale, kuna naelsterling 25:88 korraga 26:12 peale ja dollar 5:42—5:4675 peale tõusis. Kuid see meeoleuline

langemine oli mõõdaminev, ja paari päeva pärast oli kroon jälle omal endisel kõrgusel. Lokaut mõjub krooni tõusu peale just kasulikult. Et 150.000 töölist ilma tööta on, ja teada ei ole millal konflikt lõpeb, siis on kõik tootesainete sisseostud loomulikult seisma jäänud, missugused harilikult väga palju välisvaluutat tarvitavad. Niisama on 150.000 töölist pikemat aega tööta ja sellega ühes ka teataval määral ilma rahata olek ferve maa kaubanduses väga tuntav. See avaldub esiteks väikse väljamõtja juures, kuid jõuab õige pea ka importööriini. Kuigi lokaudi lõppu esialgu veel näha pole, ja olukord praegu lootusetem paistab olevat, kui varemalt, tuleb juba sellega rehkendada, mis siis tekkib, kui lokaut lõpeb. Kahtlemata tõuseb sissevedu kohe tuntavalt, nõudes välisvaluutat, mis krooni jälle tubliit alla viia võiks, kuid seda karta pole, kuna välisvaluuta reservid vahepeal tuntavalt juure kasvanud on. Nationalbankeni kuubilansist on näha, et välisvaluutat märtsis 11 miljoni krooni ja aprillis 3 miljoni krooni juure muretsetud on, nii, et see 1 maiks üle 38 miljoni krooni ulatas. Sellele tuleb juure veel egaliseerimisfondi valuuta juurekasv, mille kohta ametlised andmed puuduvad, mis aga Nationalbanken'i tagavaradega krooni kursi ülal hoida suudab.

Munade väljaveo suurenemine. Nagu teada, on riigipäev munade väljaveo seaduse vastu võtnud, mille järele mune ainult vastava riiklise loaga välja vedada tohib, nii et nad nüüdsest peale väljamaal riiklise garantii all seisavad, nagu senini seda ainult või ja liha olid. On ju munad Daanis kolmas väljaveo artikkel suuruse järele, millest ainult või ja liha suuremad. Mil määral munade väljavedu 1865 aastast peale on arenenud, näitab järgmine tabel:

1865. a.	0,035 miljoni losinat
1880. "	1,911 " "
1890. "	5,663 " "
1900. "	14,828 " "
1910. "	19,211 " "
1920. "	27,250 " "
1925. "	50,000 " "

Just viimaste aastate edu on eriliselt silmapaistev olnud, kuid asjatundjad arvavad, et Daani ilma raskuseta kaks korda rohkem kanu võiks pidada, kui praegu ja et ajakohaste kanapidamise meetodide üldise tarvitusele võtmisega iga kana keskmiselt aastas poole rohkem mune võiks muneda kui praegu. Selles sihis saab Daani munade väljavedu tulevikus kahtlemata arenema. Mis käesolevasse aastasse puutub, siis et ole ametlikke lõpulikke andmeid munade väljaveo kohta veel mitte olemas, võib aga kindlasti oletada, et sooja ilmastiku läbi nende väljavedu esimesel kolmel kuul 50% suurem oli kui aasta varemalt.

Teated ettevõtete tegevusest.

Kinnitus Aktsia Selts EESTI LLOID. 7. mail s. a. pidas Kinnitus Aktsia Selts EESTI LLOID oma korralist peakoosolekut, millisel kinnitati aruanne seltsi viienda tegevusaasta kohta.

Preemiamaksude kogusumma teeb Emk. 40.264.126.06 välja, sellest on edasikinnituspreamiaid makstud Emk. 24.643.966.27. Kahjutasu on üldsummas Emk. 21.515.607.75 välja makstud, millisest summast Emk. 18.690.594.95 edasikinnitajate kanda langes.

Kinnitussummad elukinnitussosakonnas on Emk. 116.689.000. — peale tõusnud. Kinnituste arv tegi aasta lõpuks 810 välja.

Seltsil on seni korda läinud kõiki kulusid trüki- tööde, inventari ja organiseerimise eest katta ja Emk. 15.697.955.58 suurust tagavarakapitaali reserveerida, millisest summast Emk. 700.000. — tagavarafondi on arvatud, nii et viimane nüüd Emk. 2.000.000. — välja teeb ja sama suur on kui aktsiakapitaali Aru- anne lõpeb Emk. 203.433.05 suuruse puhtakasuga ja peakoosolek otsustas maksta aktsionäridele 10% di- videndi.

Selts, nagu teada, sõlmib elu-, tuli-, veo- ja õn- netusjuhuste kinnituslepinguid.

Eesti Speditsooni a/s. (end. Kniep ja Verner) on oma läinud tegevusaasta puhtakasuga Emk. 796,4 tuh. lõpetanud (tulud — 7.881,6 — kulud — 7.085,2). Äriseis 31. detsembr. 1924. a. Emk. 20.699,8 tuh. Tähtsamate arvete seis oli (tuh. Emk.): kassa ja jooksvad arved pankades — 683,7, debitorid ja vekslid — 19.542,4, liikuv verandus — 473,4, põhikapitaal — 8.600,0, kreditorid — 10.795,8.

A/s. Tallinna õli- ja värnitsavabriku „Extrak- tor“ läinud tegevusaasta aruanne näitab kahju 1924. a. eest Emk. 447,8 tuh. (tulud — 12.674,7 — kulud — 13.122,5). Äriseis 31. detsembr. 1924. a. Emk. 55.077,7 tuh. Järgnevad a/s. läinud aasta äriseisud (tuh. Emk.):

Aktiiva	31. XII. 24.	31. XII. 23.
Kassa	33,2	1,6
Debitorid ja vekslid	3.140,5	3.427,0
Kaubad ja materjalid	11.274,9	2.533,9
Liikuv varandus	16.896,1	11.343,2
Liikumata varandus	17.859,9	12.310,7
Kahju	447,8	—
Realiseerimata aktsiad	4.800,0	—
Passiva		
Põhikapitaal	25.000,0	18.000,0
Kreditorid ja vekslid	30.014,4	12.904,1
Puhaskasu	—	6,7
Bilans	55.077,7	31.880,2

1924. a. jooksul sisseseatud tööstusettevõtted
Eestis. 1924. a. jooksul on osakond 132 palvet tööstusettevõtete sisseasutamiseks ja neis tööalgamiseks loa andmiseks läbi vaadanud. Neist on rahuldatud 82, kuna ülejäänud, kas osakonna kompetentsi ei kuulu- nud kui väiketööstuse ettevõtteid, ehk jälle mõnesugusel põhjustel, nagu plaanide puudulikkus, ettevõtte sisse- seade halb tehniline seisukord jne., rahuldamata jäeti kuni puudused kõrvaldatakse. Ettevõtte sisse- seadmiseks ja seal tööalgamiseks lubasaanustel on 25 mitmesugused ühised ja 57 üksikud isikud olnud. Ettevõtete asukohtade järele on sisse seatud ette- võtteid; Tallinnas — 36; Tartus — 5; Pärnus — 2; Viljandis — 2; Rakveres — 2; Võrus — 1; Narvas — 2; Paides — 2; Baltiskis — 1; Harjumaal — 3; Viru- maal — 4; Tartumaal — 1; Viljandimaal — 3; Pärnu- maal — 2; Läänemaal — 3; Järvamaal — 7; Võru- maal — 4 ja Valgemaal — 2. Tööstusharude järele on ettevõtteid järgmistel aladel: metalli — 12, tööstise koguarvuga — 233 in., puutööstuse (saeveskid kaasa- arvatud) — 30, tööstise koguarvuga 370; naha — 2, tööstise koguarvuga — 50; maitse- ja toiduainete — 18, tööstise koguarvuga 239; trüki — 3, tööstise kogu- arvuga 105; paberi- ja papi — 2, tööstise koguarvuga — 18; kiu- ja kudumis — 3, tööstise koguarvuga — 80; kõrgivabrik — 2, tööstise koguarvuga — 35; savi- ja lubja — 3, tööstise koguarvuga — 124; tuletikuvabrik — 2, tööstise koguarvuga — 500; toorelinapuhastam. — 4, tööstise koguarvuga — 52 ja üks elektri- jaam, mille tööstise arv veel kindlaks määrata, seega leiab neis ettevõtetes üldse 1806 tööstist tööd. Sisse-

seatud ettevõtetes on liikumapanevaks jõuks: elektri- — 41 ettevõttes kogujõuga 554 h. j.; aurujõud — 32 ettevõttes kogujõuga 1456 h. j.; petrol- ja nahtve- mootor — 4 kogujõuga 75 h. j.; Dieselmootor — 1 ettevõttes 30 h. j.; veejõud — 1 ettevõttes 20 h. j. ja 3 ettevõtet töötavad ilma jõumasinateta.

(Kaubandus-tööstusmin. tööstuse osakonna andmetel.)

Ärikalender.

11. juunil.

A/s. „Grünberg ja Ko.“ peakoosolek kell 6 p. l. kontori ruumes Tallinnas, Pikk t. 57.

14. juunil.

A/s. „Helios“ erakorraline peakoosolek kell 3 p. seltsi ruumes Tartus, Promenadi t. 7.

15. juunil.

Sindi kalevivabriku ühiseuse (endine Vöhrmann ja Poeg) erakorraline peakoosolek kell 5 p. l. juha- tuse ruumes Tallinnas, S. Karja t. 13 krt. 3. Päeva- korras — põhikapitaali suurendamine.

16. juunil.

Tallinna liikumata varanduste omanikkude krediidühiseuse (Immobilipanga) volinikkude harilik koosolek kell 6 p. l. Mustapeade klubi ruumides, Pikk t. 26. Keskkühisus „Eesti Lina“ avamiskoos- olek, Tallinnas, E. T. K. ruumes.

Tähtsamad vähempakkumised.

Sm. Arsenaal (S. Erika t. 5.) — suusõnalisel ja kinnisel — 15. juun. s. a. kell 10 homm. — **nurk- rauda** (30 m/m. × 30 m/m. × 4 m/m.) — **1.500 pd., lamerauda** (6 m/m. × 25 m/m.) — **675 pd.** ja **viitsrauda** (1 m/m. × 25 m/m.) — **400 pd.**

Riigi raudteevalitsus (Tallinnas, Tehnika t. 16-d) — kinnisel — 15. juunil s. a. kell 10 homm. — **kahe- kordse puust elumaja ehitusööd.**

Mereasjanduse peavalitsus — kinnisel — 18. juun. s. a. kell 10 homm. — **hoone ehitusööd**

Tähtsamad enampakkumised.

Võru linnavalitsuses — suusõnalisel — 12. juunil s. a. kell 1 päeval — **linna ehituskrunt ühes krundil olevate hoonetega.**

10. juunil s. a. kell 12 Kastre metskonna ülema kantseleis, Kastres, Tartu kaudu, Kastre lauatehases asuvad umbes **36,556 sth. kaselaudu** 46' üksuse, alghinnaga 11.000 marka standart.

Lähemaid teateid saab metsade peavalitsuse töö- tusosakonnalt.

Isiklikud teated.

Abieluvaranduse lahutamise lepingud.

Jaani Luup ja **Rosalie Luup**, sünd. Pombas; **Gustav Siimoni p. Senator** ja **Juuli Mihkli t. Senator**, sünd. Rábovoitra. (R. T. nr. 91/92 — 1925.)

Ernst Gustavi p. Vilmansen ja **Elsa-Esmeralda Jüri t. Vilmansen**, esimese abielu järele **Pedaja**, sünd. Kink; **August Karli p. Ponna** ja **Efrosine Hindriku t. Ponna**, sünd. Lõiv; **Paul Jakob p. Kaak** ja **Amalie Hansu t. Kaak**, sünd. Kull; **Johannes Ink** ja **Maria Ink**; **Rudolf Rosalie p. Grünvaldt** ja **Elfriede Jaani t. Grünvaldt**, sünd. Soosaar. (R. T. nr. 93/94 — 1925.) **Jaani Mõttus** ja **Klementine Mõttus**, sünd. Holm;

Mihkel Jaani p. **Kulus** ja Pauline **Kulus**, sünd. Simka; Karl-Eduard Jaani p. **Konsen** ja Natalie Jakob i. **Konsen**, sünd. Morgen; Johan Mihkli p. **Jürgenson** ja Leena Gotliebi i. **Jürgenson**, sünd. Kirche; Fromhold Davefi p. **Kangro** ja Elsbet Ellinor **Kangro**. (R. T. nr. 95/96 - 1925.)

Kaubalaadimised riigi raudteel.

Üksikutel nädalatel on meie era-kokkuvõtte järele riigi laiaroopalisel raudteedel kaupu laaditud järgmisesel määral (vagunid):

	23—29. apr.	30. apr.	7—13. maini.	14—20. mai	21—27. mai	28. juun.
Teravilja ja jahu . . .	90	95	47	134	105	144
Kartulid . . .	78	90	70	26	44	25
Elusloomi . . .	128	104	89	71	55	46
Linu ja takku . . .	6	8	9	15	11	11
Põletispuid . . .	327	367	253	235	209	88
Muud metsa- materjali . . .	529	617	564	603	461	225
Põlevkivi . . .	103	259	295	297	308	218
Turvast. . .	—	—	4	—	1	2
Tsementi . . .	64	49	71	87	61	38
Lupja . . .	18	24	21	11	13	15
Muud erakaupa . . .	922	1263	1130	1112	867	379
Kokku . . .	2265	2876	2553	2591	2135	1191
Raudtee veod . . .	324	353	400	342	362	48
Kokku laadit. . .	2589	3229	2953	2933	2497	1239

Tallinna laiaroopalise raudtee kaubajaama (kõikidesse kauba vastuvõtte punktidesse) on samade aegade jooksul sisemaal sisse tulnud (arvesse on võetud ainult vagunisaadetused):

	16—22. apr.	23—29. apr.	30. apr.	7—13. maini.	14—20. mai	21—27. maini.
Teravilja ja jahu . . .	2	2	1	—	—	1
Kartulid . . .	151	117	16	59	14	25
Põletispuid . . .	120	164	57	191	124	61
Metsamaterj. . .	442	549	505	511	474	368
Linu ja takku . . .	—	1	2	2	10	3
Põlevkivi . . .	88	74	50	85	104	66
Turvast. . .	2	—	—	1	—	2
Muud erakaupad . . .	190	340	307	188	273	225
Kokku . . .	575	995	1247	1037	999	751

Turu ülevaated.

Rahaturg.

Vekslite protestid märtsis ja aprillis.

Tänavuses protestitud vekslite liikumises tuli ilmsiks iseäraldusena, mis eelmistel aastatel puudus, protestitud vekslite summa suurenemine aprillis. Veerand aasta protestid näitasid kahanemist tänavu 100,3 milj. pealt jaanuaris 83,6 milj. märtsis, ja 94,1 milj. pealt 92,4 milj. peale 1924 aastal. Kuna aprillis tänavu 100,2 milj. eest protestiti 89,4 milj. vastu 1924. a. ja 27,6 milj. vastu 1923. a. Kahilemata tuleb seda nähtust lugeda praeguse „kaetud“ kriisi kaasjäijaks, mis rahaturul olemas. Muidu aga on protestitud vekslite kogusumma nelja esimese kuu eest sama suur kui eelmisel aastal: 369,1 milj. marka tänavu ja 364,1 milj. marka läinud aastal.

Protestitud vekslite arv selle vastu näitab suurenemist, millest järeldada tuleb, et viimasel kahel kuul vähemasummalisi vekseid tasumata jäetud. Tänavu ulatab nelja kuu vekslite arv 7.790 peale 7409 vastu läinud aastal.

	1925. a		1924. a	
	arv	summa	arv	summa
Jaanuar	1958	100,3 milj. mk.	2361	94,1 milj. mk.
Veebruar	1746	84,8 „	1780	88,2 „
Märts	2063	83,6 „	1664	92,4 „
Aprill	2023	10,2 „	1604	89,4 „
Kokku	7790	269,1 milj. mk.	7409	364,1 milj. mk.

Keksmine protestitud vekslite suurus oli jaanuaris 51,200 mk., veebruaris — 48,500 mk., märtsis — 40,500 mk. ja aprillis — 49,500 mk.

Vekslite protestikoha järgi asub Tallinn esimesel kohal 70% -ga millele järgneb Tartu 10% ja Viljandi 4—8% -ga. Tähtsamad kohad olid (milj. mk.):

	Jaanuar	Veebruar	Märts	Aprill
Tallinn . . .	68,4	58,8	56,2	71,1
Tartu . . .	12,6	8,9	11,5	9,7
Viljandi . . .	8,6	4,7	4,0	6,8
Narva . . .	2,0	2,3	3,3	1,3
Petseri . . .	2,3	1,2	2,1	1,9
Rakvere . . .	1,7	1,6	1,8	1,1
Valk . . .	1,2	1,7	1,0	4,5
Pärnu . . .	1,0	2,2	1,3	1,8
Võru . . .	1,3	1,2	1,3	1,2

Tallinna, Tartu ja Viljandi protestide summa protsent üldsummast oli järgmine:

	Tallinn	Tartu	Viljandi
Jaanuar	68,2%	12,6%	8,5%
Veebruar	69,3 „	10,5 „	5,5 „
Märts	67,2 „	13,8 „	4,8 „
Aprill	71,1 „	9,7 „	6,7 „

Nende kolme linna peale langeb üle 80% kõikidest protestidest, aprillis koguni 87,5 ja jaanuaris 89,3%. Narvaga püüab võistelda Petseri, kus palju väikese väärtusega vekslid protesti läinud. Kõige vähem oli protestisid Kuresaares. V. P.

Eesti panga äriseis.

Miljonites markades.

	30. V. 1925.	23. V. 1925.	15. V. 1925.	30. IV. 1925.	31. V. 1924.
Aktiiva.					
Kassa	1.003,3	944,4	908,6	787,2	1.088,8
Kuld, hoisumad väljam. ja välisvaluuta kassa, millest maha arvatud väliskohustused	586,1	629,4	628,4	751,5	232,8
Sell. „Loro“ debet	129,1	129,0	129,0	129,7	198,4
Välisvaluuta vekslid	253,2	262,6	282,7	274,2	502,1
Diskont. vekslid	1.659,5	1.639,2	1.636,0	1.575,5	1.808,9
Mitmes. kindlustatud laenu	4.138,8	4.086,5	4.078,3	4.139,9	3.630,0
Sellest akkred. ja gar. laenu	642,7	652,4	634,1	676,5	875,7

Passiva.

Kapital ja tagavara kapitalid	398,0	398,0	398,0	398,0	325,0
Pangatähed	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0
Hoiusummad	4 035,6	3.954,8	3.940,7	3.856,9	3 568,4
Sellest riigik. hoiusummad	2.633,3	2 445,3	2.471,8	2.586,4	1.019,2
Akkreditiivid ja garantiid	537,0	544,0	527,2	558,8	811,6

Mai lõpuks suurenes Eesti panga kassa 944,4 miljonilt 1 003,3 milj. marga peale, s. i. 58,9 milj. mk. võrra. Kassa suurenemisest langeb 43,3 milj. mk. välisvaluuta arve kahanemise peale, kuna puuduv summa tuli hoiusummade ja laenu arve liikumise vahel: laenu kaudu läks välja kassast 72,5 milj. kuna hoiusummade suurenemisest tagasi valgus 80,2 milj. mk.

Välisvaluuta tagavarade kahanemine, vaatamata suure nõudmise peale mai lõpul, oli kõigest 43,3 milj. mk., kuna eelmistel nädalatel nõudmine nõrgem oli, ulatab terve maikuu välisvaluuta väljaminek 165,4 miljoni marga peale. Läänud aastal kahanesid selle vastu valuuta tagavarad poole võrra: 524,8 miljoni pealt 232,8 miljoni peale, seega 292,0 miljoni marga võrra.

Kullakatteks kuuluvad tagavarad on sulanud juba viimase võimaluse peale, s. i. 30 protsendilise katte

hoidmiseks on veel ainult kolmveerand protsendiks katet: - katte protsent 3.240 miljonilise tsirkulatsiooni juures ulatab 30,75% peale.

Välisvarade hoidmine on seni sündinud peaaegu kullt välisvaluuta vekslite tasumisest saadud summadest, kuna edaspidi seda veel suurendab mõni suurem sissetulek. Välisvaluuta vekslite arve kahanes maikuu jooksul 21 miljoni marga võrra.

Laenu arvetes osutuvad diskonteeritud vekslid suurenemist 20,2 miljoni ja kontokorrent laenu 52,5 miljoni marga eest. Garantii laenu vähenemisest saadud summa, ligi 10 miljoni marka, läks kontokorrent laenu kaudu uuesti välja.

Maikuu jooksul kasvas diskonteeritud vekslite portfelli 84 miljoni marga võrra, kuna mitmesugused kindlustatud laenu kahanesid 1,1 miljoni mk. võrra. Et viimaste hulgas akkreditiivide- ja garantiilaenu kahanesid 33,8 miljoni marga võrra, siis on arusaadav, et sama summa võrra kontokorrent laenu suurenesid. Läänud aastal oli laenu kui ka portfelli suurenemine hulga tuntavam (diskont. vekslid üle 100 miljoni ja garantiid 60 miljoni võrra).

Hoiusummades kestab suurenemine: viimase nädala jooksul üksi 80,8 miljoni võrra, kuna maikuu jooksul kasv koguni 178,7 miljoni oli. Suurenemine sündis peaaegu kullt riigikassa arve kaudu.

Viimased välisbörsede kursid *).

	London			Stockholm			Helsingi			New-York		
	1924 a.		1925. a.	1924 a.		1925. a.	1924 a.		1925. a.	1924 a.		1925. a.
	9. VI	2. VI	8. VI	9. VI	2. VI	8. VI	3. VI	29. V	2. VI	2. VI	3. VI	8. VI
Naelsterling	-	-	-	16.285	18.16	18.165	171.90	193.15	193.15	4.31	4.86	4.86
Dollar	4.31	4.865	4.86	3.7675	3.735	3.7375	39.85	39.70	39.70	-	-	-
Prantsuse frank	85.30	98.30	100.55	18.95	18.525	18.10	198.50	200,5	199	-	-	-
Helveetsia frank	-	-	-	66.35	72.375	72.50	-	-	-	-	-	-
Rootsi kroon	16.23	18.16	18.16	-	-	-	10.585	10.635	10.635	-	-	-
Soome mark	172.12	193.16	193	94.30	94.15	94.20	-	-	-	Praaga		
Daani kroon	25.59	25.95	25.86	63.50	69.90	70.30	672,50	749	749	1924 a. 1925. a.		
Hollandi gulden	11.51	12.2813	12.098	141.10	150.05	150.20	14.94	15.98	15.97	3. VI	2. VI	3. VI
Eesti mark	-	-	-	-	-	-	10.40	10.65	10.65	9	9,05	9,05
Kuld per unts	95/9	84/11,5	84/11,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-

100 Eesti marka Berliinis 28. mail	1925. a.	- 1,113
29. " "	"	- 1,121
3. juunil	"	- 1,121
Londonis 30 mail	"	- 1,845 mk. üks £.
7. " "	"	- 1,845

*) London noteerib kurse: £ 1 nii mitu vastava maa rahaüksust. Mujal on noteerimisviis nagu Tallinnas s. i. kurs näitab ühe naelsterlingi ja dollari hinda oma maa rahaüksustes ja kõikide teiste valutatute hinda 100 üksuse eest.

Tähtsamate en gros kaupade hinnad, mis läinud nädalal kauba börsel koteerimise komisjoni poolt koteeriti.

Jahud: nisu, pehme, kõrgem			Heeringad Norra Sloe	tünn	—
Ingl. ja Ameerika sort	pd.	870—890	Liha, sea, I. sort	pd.	1980—2000
" " sõre Ameerika "	"	900—	" looma, I. sort	"	1160—1260
"J. Puchk ja Pojad" suurveski			Pekk, eksport. I s.	"	—
saadused. Hinnad arvatud 50			Heinad, aasa	vaguniviitsi	"
klg. eest ühes valge puuvillase			Õlikoogid, linaseemne	"	330
kotiga:			" palmi	"	—
Patent rukkipüül	50 kg.	1850	" päevalille	"	305—
Manna	"	2975	" soja	"	—
Sõre saiajahu	"	2775	Nisukliid	"	240—255
"Eesti parem" saiajahu	50 kg.	2775	Rukkikliid	"	—
"Kalev" " " " "	50 kg.	2675	Puuvilla riie, Bjas, D. I.	ars.	48,25—54
"Kungla" " " " "	50 kg.	2575	" Mitkal, ekstra	pd.	34,50—41,25
"Sampo" " " " "	"	2475	Lina, Liivi R.	pd.	2400—
"Taara" " " " "	"	835	" Petseri	"	2700—2800
A/S. Rotermanni tehaste jahud:			" Tartu	"	2500—2550
nisu, pehme	pd.	850—900	Lina, Võru	"	2600—2650
" sõre	"	950—	Lina seemned, õli 87½% basis fr. Tall.	"	—
" pehmed, teised sordid	"	—	" külvi 98%	"	—740
I sort	"	—	Takud, Codilla I.	"	—
Rukki jahud	"	390—410	" II.	"	—
"	"	—	Kivisüsi, auru Yorkshire 2k. pest.	"	50—51
" püül	"	530—560	" Newcastle	"	49—50
Nisu, Vene	"	—	" sepa	"	52—53
Rukis Eesti	"	—	Koks, valu	"	70—75
" Vene,	"	—	" gaasi	"	85—
" Ameerika	"	370—375	Põlevkivi, I. sort	"	10
Kaerad, toidu, Eesti	"	350—	Põlevkivi II. sort	"	7,50
" seemne, Vene	"	400	" III. "	"	5
Odrad, Õlle	"	425—435	Raud sordi	"	265—275
Erned, rohelisted, Eesti	"	—	" kandetalad (T)	"	280—300
" Hollandi	"	590—610	" vits.	"	410—480
Riis, Burma II.	"	700—	" raud plekk	"	370—535
Kartulid, eksport fob Tallinn	"	90—	" " tsingitud	"	720—760
" piirituse	"	75—80	Teras Inglis	"	—
Kartuli pärklis „Superieur“	"	800—	" Saksa	"	—
Piim, pudelites	ltr.	17—	" nikkel	"	—
Või, meierei, eksport	pd.	3800—4000	" vedru	"	480—490
Või sisesturg	"	—	" tööriistad	"	1200—1400
Margariin, väljamaa	"	1960—2240	" talla	"	—
Juust, koh. Schweitsi. Kodumaa	pd.	2900—3000	Malm	"	170—200
Kaseiin	"	600—700	Inglistina	"	9000—9500
Munad, eksport I. s. (sinine tpl.)	"	11—12	Seatina	"	1400—
" II. s.	"	10—	Vask, plekk punane	"	4000—4300
Kakao, Inglis	"	2300—2400	" valge	"	3700—4200
" Ameerika	"	1600—	Tsink-plekk	"	1700—1800
" Hollandi	"	2600—	" " " "	"	—
Kohvi, Rio Santos	"	5400—5800	Masinaõli, Vene, Nobel No. 6	"	645—655
Kohvi, Kesk-Ameerika sordid	"	6000—7400	" Ameerika	"	580—650
" Mexiko	"	—	" Ameerika autoõli	"	700—980
Tee, lahtine Pekoe broken, Java	"	—	" Ameerika vacuum	"	1250
" " Orange Pekoe, Java	"	7200—7600	Tsilindriõli, Vene	"	950—
" " " Tsellon	"	7600—8000	" Ameerika harilik aur 280 ^o	"	—680
" " " Moning, Hiina	"	4800—5200	" " ülekuumanud " 320 ^o	"	1035
Suhkur "peenike valge, Saksamaa	"	—760	Põlevkivi õli	"	170—220
" Java	"	—	" pigi	"	220—
" Poola	"	—	Nafta, Vene	"	255—
" Czechoslovaakia	"	765—770	" Ameerika	"	220—230
Siirup, kartuli, B 42 ^o	"	900—	Petrooleum, Vene	"	270—280
" " B 38 ^o	"	—	" Ameerika	"	270—280
" " Glucose	"	900—	Bensiin, Vene	"	625—660
Sool, lahtine Saksa	"	51—52	" Ameerika	"	—
" " Hispania	"	50—	Piiritus, eksport. (excl. vaat) fob	ltr.	—
" " Vene	"	54—	Pesusooda	pd.	210—220
Heeringad Yarmouth, Matties	tünn	3900—4200	Seebikivi 72 ^o %, Inglis	"	560—610
" " Matfulls.	"	4200—4400	Parafiin 102 ^o —110 ^o	"	—
" " Shotti, Matties	"	4900—5200	" 120 ^o —134 ^o	"	—
" " Matfulls	"	5200—5600			

Tallinna börs kursisedel

Parkimise ekstrakt	pd.	—
Väävel, öie 98 ⁰ / ₀	"	—
Värvid, nigrosin vees sulav, välj.	"	9200—10.000
" tsinkvalge Saksa	"	1500—1600
" tinavalge Englise	"	1750—1800
" ooker Prants.	"	310—450
Väetisained, salpeeter, Norra (k. 6)	"	—
" Tshilli	"	420
" Superfosf. E. T. K. must kukk (k. 6 pd.) 18—30 ⁰ / ₀ fr. Tallinn	"	675—
" Thomasjahuk. 100 kg. 17-18 ⁰ / ₀	"	590—
" Väävelhapu ammoniak	"	2750
" Lubja lämmastik 18 ⁰ / ₀	"	1850
" Kaalisool, 30 ⁰ / ₀ , kott 6 pd. frkojaam	"	670—
" 40 ⁰ / ₀	"	840—
" Kainiit 12 ⁰ / ₀ lahtine	pd.	—
" Vosvoriit, Eesti 6 ⁰ / ₀	"	—
Paber, rotatsiooni	"	440
Tsement, Portland, Port-Kunda pütt 10 pd. 10 naela	pütt	830
Tsement, Portland, Aseri	"	770
Kriit, toores	pd.	110
" pestud	"	118—120
Asfalt	"	130
Kivitõrv, Rootsi	"	240—270
Puutõrv, Daani	"	380—450
Lubi	"	50
Gips, tükkides frko Isborsk	"	25
" jahvatatud toores	"	35
" krohvimise, ilma kottideta	"	45—70
Teliskivid, I. sort, tuhat, fr. Tall.	"	6500 8000
Silikat D/B/B/	"	—
Puumaterjalid, saetud	"	—
Eesti Strd I, II ja III s. frko Tal.	"	—
" IV s.	"	—
" propsid; 7x7	"	—
" liiprid	"	—
Põletispuud, sega 20 ⁰ / ₀ okaski, k. sid.	"	—
Nahk, talla, Eesti kodumaa tooresnahast valmistud . pd. I s.	"	5400—5600
Nahk, talla, Ameer. tooresn. valmist. I sort	"	6200—6800
Nahk, talla, Ameer. tooresn. valmist. II sort	"	—
Toores nahk väiksed ja suured	"	—
Tuletikud, origin. kast (500 pakki)	"	—7300

Prahid :

Lina

Tallinn — Stettin	tonn sh.	18/—
" — Ghent	"	22/—
" — Dundee	"	—
" — Belfast	"	—
Takud + ⁰ / ₀	"	—
Puumaterjalid D/B/B/ Standard	"	—
Tallinn — London	"	—
" — E. C. C. P. (Ingl. idarand)	sh.	38/—
" — Antwerpen	"	—
" — Southampton	"	—
" — Manchester	"	—
" — Amsterdam	"	—
" — Dundie	sh.	—
Segakaup	"	—
Tallinn — Stettin	tonn sh.	12—20/—
" — London	"	—
" — Stockholm,	Rk.	10—20
Või	"	—
Tallinn — Stettin	tünn sh.	1/6
Kartulid	"	—
Tallinn — Stockholm	tonn Rk.	—9

		29. V.	3. VI.	5. VI.
1 dollar	O.	372,—	372,—	372,—
	M.	375,—	375,—	375,—
	T.	—	—	—
1 naelsterling	O.	1811	1810	1810
	M.	1826	1825	1825
	T.	—	—	—
100 Saksa riigimarka	O.	8850	8.850	8.850
	M.	8975	8.975	8.975
	T.	—	—	—
100 Soome mrk.	O.	937	937	937
	M.	948	947	947
	T.	—	—	—
100 Rootsi kr.	O.	9.960	9.950	9.950
	M.	10.085	10.075	10.085
	T.	—	—	—
100 Daani krooni	O.	7000	7000	6985
	M.	7100	7100	7085
	T.	—	—	—
100 Prantsuse frk.	O.	1875	1875	1825
	M.	1910	1910	1875
	T.	—	—	—
100 Holl. gulden.	O.	14.975	14.975	14.975
	M.	15.185	15.200	15.200
	T.	—	—	—
100 Latti	O.	7150	7150	7150
	M.	7250	7250	7250
	T.	—	—	—
100 Czechosl. kr.	O.	1100	1100	1100
	M.	1125	1125	1125
	T.	—	—	—
1 Eesti kroon	O.	—	—	—
	M.	—	—	—
	T.	100	100	100
100 Itaalia liiri	O.	1475	1475	1500
	M.	1510	1510	1540
	T.	—	—	—
100 Norra krooni	O.	6275	6235	6235
	M.	6375	6335	6335
	T.	—	—	—
100 Belgia franki	O.	1840	1825	1780
	M.	1885	1870	1830
	T.	—	—	—
100 Helveetsia fr.	O.	7200	7200	7200
	M.	7300	7300	7300
	T.	—	—	—
1 Tschervonets	O.	1875	1875	1875
	M.	1940	1940	1940
	T.	—	—	—
1 Austria shilling	O.	52,50	52,50	52,50
	M.	53,50	53,50	53,50
	T.	—	—	—
1000 Ungari kr.	O.	5,05	5,05	5,05
	M.	5,30	5,30	5,30
	T.	—	—	—